

ВОСКОБОЙНИКОВА-ГУЗЄВА ОЛЕНА
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ (Україна)

ІНФОРМАЦІЙНА ПАРАДИГМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА»

Інформаційний простір бібліотеки, архіву, інформаційного центру має бути гармонійним поєднанням ресурсів, технологій, архітектурно-просторових рішень, але існування його неможливе без ключового елементу – фахівців, які володіють усім спектром сучасних знань та навичок із створення та використання різного типу інформаційних ресурсів. Питання підготовки спеціалістів для сфери інформаційної діяльності завжди на часі. Особливої актуальності воно набуло у зв'язку із запровадженням нової комплексної спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», у змісті якої переважає інформаційна парадигма.

Інформаційна парадигма підготовки фахівців спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» розвивається під впливом цілого ряду зовнішніх і внутрішніх чинників. До зовнішніх чинників можна віднести вимоги, що висувуються інформаційним суспільством до майбутніх та вже працюючих фахівців; активний розвиток інформаційно-комунікаційних і соціально-комунікаційних технологій та трансформацію відповідної сфери діяльності; пріоритети міжнародної та національної інформаційної політики, які формують попит на спеціалістів у практичній та науковій сферах. До внутрішніх чинників слід віднести модернізацію системи підготовки кадрів, зокрема введення з 2016 р. року спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»; побудови освітніх програм бакалаврів та магістрів зазначеної спеціальності на засадах поєднання практико-орієнтованого навчання з навчанням, побудованим на дослідженнях; посилення співпраці з інформаційними установами різних типів як базами практики та створення власне університетських Центрів практичних компетентностей.

З вересня 2016 р. в Київському університеті імені Бориса Грінченка створено кафедру бібліотекознавства та інформології, яка веде підготовку бакалаврів і магістрів для інформаційної, бібліотечної та архівної сфери діяльності. Інформаційна парадигма підготовки майбутніх фахівців реалізується через опанування ними цілого ряду дисциплін документно-комунікаційного та інформаційно-технологічного циклу. Дисципліни спрямовані на формування фахових спеціальних та професійних програмних компетентностей. Зокрема, до спеціальних компетентностей належать вміння бакалаврів і магістрів застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях; використовувати у практичній діяльності інформаційні і комунікаційні технології; здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел та ін.

Інформаційна парадигма реалізується також і у процесі формування професійних програмних компетентностей. Зокрема, інформаційної, що передбачає здатність майбутнього фахівця до збору, обробки, збереження, продукування, передачі професійно важливої інформації. Не менш важлива технологічна компетентність, яка реалізується через використання інформаційно-комунікаційних технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній діяльності; розвиток систем корпоративних комунікацій в інформаційно-бібліотечній сфері; здатність до проведення системного аналізу виробничо-технологічної діяльності різних типів інформаційних установ. Формування управлінської компетентності передбачає здатність спеціаліста до управління об'єктами інформаційно-бібліотечної діяльності; готовність до стратегічного управління розвитком кадрових, фінансових, матеріально-технічних та

інформаційних ресурсів; здатність до проведення економічного аналізу та оцінки ефективності і якості інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності.

Додаткові можливості для розвитку інформаційної парадигми підготовки фахівців за спеціальністю 029 дають Центри практичних компетентностей, які створюються в Київському університеті імені Бориса Грінченка у зв'язку з впровадженням нової практико-орієнтованої освітньої стратегії Університету. В Інституті журналістики вже функціонує Центр мультимедійних технологій (використовується для ряду дисциплін спеціальності 029), на етапі затвердження проект Інформаційно-аналітичного центру, який буде базовим кафедри бібліотекознавства та інформології, активно використовуються можливості Бібліотеки та Архіву Університету Грінченка.

Під час навчального процесу реалізація інформаційної парадигми посилюється застосуванням системи індивідуальної траєкторії навчання у поєднанні із методом навчальних проектів та груповою роботою над науковими і технологічними завданнями.

VOSKOBONIKOVA-HUZIEVA OLENA

Borys Grinchenko Kyiv University
Kyiv (Ukraine)

INFORMATION PARADIGM OF TRAINING OF SPECIALISTS IN «INFORMATION, LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE» AREA

Information space of library, archive or information center should be a harmonious combination of resources, technologies, architectural and spatial solutions, but its existence is impossible without the key element – specialists, who possess the full range of modern knowledge and skills of creating and using some different kinds of informational resources. The question of training of specialists for the informational activities area is always on time. Especially important it became because of creating of new and complex speciality 029 «Library studies, Science of Bibliography and Information work», which prevails information paradigm in the content.

Informational Paradigm of training of specialists in «Library studies, Science of Bibliography and Information work» develops under the influence of a number of external and internal factors. The external factors may include requirements which nominated by informational society to the future professional working and current ones; fast development of information and social communications technologies and transformation the proper areas of activity; priorities of international and national information policy, which are forming a demand in specialists of practical and scientific areas. To internal factors we should include modernization of professional trainings, particularly creating of the speciality «Library studies, Science of Bibliography and Information work» in 2016; creating of educational programs for this speciality for Bachelor and Master levels on the basis of combining practice-oriented study and trainings which are based on researchings; strengthening cooperation with different kinds of informational institutions as bases of getting practicing skills and creating of University Centres of Practical Competences.

Department of Library and Informology has been created on September 2016 in Borys Grinchenko Kyiv University. This department provides teaching of Bachelors and Masters for informational, librarianship and archive field of activity. Informational paradigm of teaching of future specialists is implemented by mastering of a certain list of courses of document communication and informational technology cycles. All these courses are aimed on developing of special professional competences. Particularly to special competences include Bachelor's and Master's skills of using the skills they've got on different practical situations; using some modern information and communication technologies in their professional activities; implementing a search, processing and analysis of information from different sources etc.

Informational paradigm is also implemented in the process of professional program competencies. Particularly informational which implies the ability of future specialist to collect, processing, storage, production and transfer of important professionally information. Equally important factor it's a technological competence which realizes through the using of Information and Communication Technologies in informational activity, libraries and archive activity; development of corporate communications systems in informational and library area; ability of providing some system analysis of different kinds of industrial and technological activities in different types of institutions. Formation of management competence implies an ability of specialist to manage objects of informational and library activities; readiness for strategic management in development of personnel, financial, information, material and technical resources; ability to provide an economic analysis and evaluating the effectiveness and quality of informational, library and archive activities.

Additional opportunities for development of informational paradigm of training specialists in speciality 029 suggest Centers of professional trainings which are created in Borys Grinchenko Kyiv University inasmuch of implementation of new educational practice-oriented strategies of University. Multimedia Technologies Center has already work in Institute of Journalism and it uses for certain list of courses of 029 speciality. The project of future Information-Analytical Center is on the stage of approval and it'll be the base for Department of Library and Informology, actively using opportunities of Library and Archive of Grinchenko University.

During the study an implementation of informational paradigm increases by using a system of individual trajectories of studying combined with the method of student's projects and work in groups on scientific and technological tasks.

ПАДАЛКА ГАННА

Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ (Україна)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «НАУКОМЕТРІЯ, БІБЛІОМЕТРІЯ» ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СПРАВИ

Важливою складовою інформаційної культури сучасного фахівця інформаційної справи є вміння орієнтуватися у науково-інформаційних та освітніх ресурсах, оцінювати та прогнозувати розвиток технологій, використовувати найсучасніші методики наукометричного, бібліометричного та вебметричного аналізу.

Вивчення сучасних інформаційних ресурсів та наукометричних технологій є важливою складовою підготовки фахівців спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня в Інституті журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Виникнення цієї спеціалізації «Наукометрія, бібліометрія» зумовлено характером зміни суспільства, інтеграцією інформаційно-комунікаційних технологій, науковими процесами. Завдання наукометрії – допомогти віднайти якісну інформацію, відфільтрувати зайві інформаційні шуми, які «гальмують» науковця при теоретичних дослідженнях явищ чи процесів. Змогу вченим отримувати швидкий доступ до значної кількості ресурсів дала поява і розвиток всесвітньої мережі Інтернет. Використання нових інформаційно-комунікаційних технологій удосконалило пошуковий апарат, оптимізувало процес пошуку необхідної інформації, дало можливість налагоджувати наукову комунікацію на якісно новому рівні.

Посилаючись на дослідження М. С. Галявієвої та С. О. Чуканової:

- http://www.issras.ru/conference_sspd/doc/abstr.pdf
- http://elibrary.kubg.edu.ua/14563/1/Dysertatsiya%20_%20Chukanova%20final.pdf